صوگره حضرت نوح آلارنك ایمانغه کلوندن امیدکسدی آلارغه
یاوز دعا قیلدی الله تعالی حضرت نوحغه کیمه یاصارغه
قوشدی کیمه تمام بولغاچ حضرت نوح ایمان کلتورگان
کشیلرنی هم حیوانلردن برر جفت یعنی برایرکك بردیشیسنی آلوب
کیمه گه بندی اوزینك یام اسملی اوغلی بن طاوغه بنوب قوتلورمن
دیب کیمه گه کرمدی حضرت نوح نصیحت قیلوب تورغانده تولقون
کلوب بوغدی. صوگره طوفان ظاهر بولدی الله تعالی حضرتلری
بتون یبربوزن صوبرله تولدردی صوبیوك طاولرنی آشدی یر
یوزنده قالغان کشیلر هم حیوانلر بارچه سی هلاك بولدیلر طوفان
آلتی آی قدر طوردی صوگره صولر کیمدی حضرت نوحنك کیمه سی
جودی اسملی طاوغه طوقتادی کیمه ده حضرت نوحنك اوچ اوغلندن
باشقه سی هلاك بولدیلر صوگره بتون دنیاده غی خلق حضرت نوحنك
بواوچ اوغلندن تارالدی شونك ایچون حضرت نوحغه ایکنچی آدم
دیوب ایتلدی، حضرت نوحنك حام اسملی اوغلی نك نسلندن قارالر
یعنی حبشلر، زنجیلر؛ سام اسملی اوغلینك نسلندن عربلر، فرسلر، روم
خلقلری، یافث اسملی اوغلینك نسلندن ترکلر تاتارلر، مغول خلقلری
کیلمشدر حضرت نوح توقز یوز ایللی باشنده ایکان وفات بولمشدر

هود علیه السلام

یمن دیارند حضر موت دیگان یرگه یقین یرده عاد قومی بار
ایدی بو قوم الله غه گناهلی بولدیلر بتلرغه سجده قیلدیلر بوخلقغه
الله تعالی هود علیه السلامنی پیغمبر اینوب بیاردی هود علیه السلام
بونلری حق دینگه چاقردی معجزه لر کورساتدی بدی بل خاتونلری
بالاتوغدرمدی چشمه لرینك صولری کیسلدی حیوانلری اولب بتدی
اوچ بل قاتی آچلق بولدی شولای بولسه ده بوخلق حضرت هودغه

اشانمادیلر بیك آزی اشاندی صوکره اول خلقغه الله‌تعالی آچولانب آلارنی برقانی‌یل برله هلاك ایتدی حضرت‌هود اوزینه ایمان کالترکان کشیلر برله مکه گه کیتوب عمرینی الله‌غه عبادت ایله‌مکه‌ده کچردی قبر شریفی مکه‌ده‌در.

حضرت صالح علیه السلام

حضرت صالح علیه السلام شام برله حجاز آراسنده حجر دیکان اورنده بولغان ثمود خلقینه پیغمبر بولدی ثمود قومیده عادقومی کبی توغری یولدن چیغوب بتلرغه عبادت قیلالر ایدی. حضرت صالح علیه‌السلام بوخلقنی کوب یللر ایمانغه چاقردی بیك آزی ایمان کیتردی صوکره بر کون حضرت صالحنی اویاتلی ایتایك دیب«حق پیغمبر بولساڭ معجزه کورسات» دیدیلر حضرت صالح نه استرسز دیدی برقاطی‌تاشنی کورساتدیلر شول طاش اچندن‌بردوه چیقارغل‌بالاسیده بولسون دیدیلر الله‌نڭ امری بوینچه شول طاشدن دوه چیقدی هم بالاتوغدردی بونی کورگاچ دخی بر آز کشی ایمان کیتوردیلر. صالح علیه‌السلام قومینه دوه‌نی بوغازلاما گز دیدی صالح علیه‌السلامغه‌دشمان کافرلر دوه‌نی بوغازلادیلر بالاسی آناسی چیقغان طاش اچینه‌قاچدی اول خلقنی الله‌تعالی کوکدن بر طاوش بیاروب هلاك قیلدی صالح علیه‌السلام اوزینه ایمان ایتکان کشیلر برله‌قوزتیلوب مکه‌مکرمه گه باروب عمرینی شونده اوتکاردی صالح علیه السلام بیك آق‌یوزلو مهابتلی کشی ایدی حضرت صالح ایللی یاشنده ایکن وفات بولدی.

ایکنچی باب

حضرت ابراهیم علیه السلام

ابراهیم علیه السلام طوفاندن مڭ سکسان بریل صوڭ بابل برنده‌طوغدی اولوقتارده بابلده‌طوراطورغان کلدانیلر بوتلرغه‌عبادت

قیله‌لر ایدی الله‌تعالی آلارنی حق دینگه کوندرمك ایچون ابراهیم علیه السلامغه پیغمبرلك بیردی و اوتز کاغذ کتاب یباردی.

حضرت ابراهیم قومنی هم بابلنك حاکمی بولغان نمرودنی حق دینگه اونددی حضرت ابراهیمگه اشانمادیلر بابل حاکمی نمرود بیك الوغ اوت یاقدیروب حضرت ابراهیمنی منجانیق برله اوتقه آتدی الله‌تعالی پیغمبرینی ساقلادی اوت الله‌تعالی‌نك حکمی برله بریخشی باغچه بولدی بومعجزه‌نی کوروب بعضیلری ایمان کیتوردیلر

حضرت ابراهیم اوزینك ایو جماعتلری برله حران طرفلرینه آندن مصرغه مصردن شامغه کیتدی آندن صوڭره الله‌نك امری برله مکه‌گه باروب اوغلی حضرت اسماعیل برله کعبهٔ معظمه‌یی‌بنا قیلدی. سنت قیلمق، میوق کیسمك، استره توتمق، ساچ وصقال تارامق، مسواك توتمق، ترناق کیسمك، مسافرلرگه حرمت ایتمك حضرت ابراهیم نڭ سنتلریدر. قبر شریفی قدس یاننده خلیل الرحمن دیگان اورنده‌در.

حضرت لوط علیه السلام

حضرت لوط ابراهیم علیه السلامنك قرداشیدر حضرت لوط ابراهیم علیه السلام ایله برگه مصرغه آندن شامغه باردی. ابراهیم علیه السلام فلسطین گه قایتقانده حضرت لوط سدوم خلقنی حق دینگه اوندارگه یبارلدی سدوم خلقی آدم بالالرندن اول‌وقتگه قدر هیچ کشی قیلماغان قباحت اشنی‌قیله‌لار ایدی حضرت‌لوط آلارنی‌ایمانغه اوندادی اول قباحت‌اشلرینی تاشلاتورغه بیك ترشدی قوی‌حضرت لوطنی تڭلامادیلر قباحت اشلرینی آرتدردیلر حضرت لوط الله‌دن صورادی یارب بوظالم خلقنك آراسندین منی قوتقار دیدی الله‌نك امری‌برله حضرت جبرائیل بولارنك شهرلرینی آستون اوستکه

ایلاندروب هلاك قیلدی. اوستلرینه کوکدن تاشلر یاودی‌حضرت لوط اوزینه ایمان اینکان کشیلر برله آرالرندن چیقوب حضرت ابراهیمنك یانینه کلدی عمرینی شونده اوتکاردی.

حضرت اسماعیل علیه‌السلام

اسماعیل علیه السلام حضرت ابراهیم نـنگ اوغلیدر حضرت ابراهیمنك خاتونی ساره نـنگ بالاسی بولماغاچ حضرت ساره اوزینك هاجر اسملی‌جاریه سنی بالاسی بولماسی دیوب حضرت ابراهیم‌گه بیردی هاجردن‌براوغلی بولدی‌اسمنی اسماعیل‌قویدی صوگره‌حضرت ساره هاجرگه آچولاندی آنك برله برگه توررغه صبری قالمادی. حضرت ابراهیم، الله‌ننگ‌امری بوینچه حضرت اسماعیل ایله آناسی هاجرنی مکه گه ایتوب قویدی حضرت اسماعیل مکه‌ده اوسدی‌اول وقتده یمندن کلگان جرهم خلقی مکه تیراسنده تورالرایدی حضرت اسماعیل آلارغه قاتشدی آلاردن قز آلدی اون‌ایکی قدر بالاسی دنیاغه کلدی. حضرت اسماعیل اوزی عبرانی ایدی عربچه سویله‌شه ایدی. اوزندن صونگ کلگان عرب مستعربه خلقی‌نك اعلا باباسی بولدی. الله تعالی اسماعیل علیه السلامنی یمن وعمالقه خلقینه پیغمبر ایتوب یباردی حضرت اسماعیل قومینی حضرت ابراهیمنك شریعتینه ایالـلی یل قدر اوندادی. اسماعیل علیه السلامنک بالالری بیك کوبایدی قریش خلقی حضرت اسماعیل‌ننگ بالالاریدر اسماعیل علیه السلامننگ بالالاری مکه‌تیراسینه بایلدیلر قایسی برگه بارسه‌لرده اوستون بولدیلر.عمالقه خلقن تورغان یرلرندن سوروب چیقاردیلر حضرت اسماعیل یوز اوتزدورت یاشنده وفات بولدی قبر شریفی حجر دیگان یرده آناسی هاجر یانینده‌در.

حضرت اسحق علیه السلام

هاجردن اسماعیل توغاچ ساره بیك قایغوردی الله‌تعالی ساره‌گه‌ده بر اوغل ویردی اسحق اسملی قویدی. حضرت اسحق آتاسی حضرت ابراهیم علیه السلامغه بیك اوخشیدر ایدی. کورگان کشیلر حضرت ابراهیمدن آیرمازلر ایدی. الله‌تعالی اسحق علیه السلامنی آتاسی ابراهیم دنیاده وقتده شام خلقینه پیغمبر ایتوب بیردی اسحق علیه السلامنك عیص و یعقوب اسملی ایکی اوغلی اولدی عیص حضرت اسماعیلنك قزینی آلدی بیك کوب بالالری بولدی. عیصنك بالالری روم ولا یتینه یایلدیلر حاضرده روم ولاینده‌گی خلق بارده عیصنك نسلیدر. قبر شریفی قدس شریف‌گه یقین یرده آتاسی حضرت ابراهیم علیه السلام یانده‌در.

حضرت یعقوب و یوسف علیهما السلام

اسحق علیه السلامنك عیص و یعقوب اسملی اوغللری ایگز ایدیلر حضرت اسحق دعاقیلدی الله‌تعالی عیصکه بیك کوب بالا بیردی حضرت یعقوبگه پیغمبرلك بیردی حضرت یعقوبنی الله تعالی کنعان خلقنی دینگه اوندارگه یباردی یعقوب علیه السلامنك اون ایکی اوغلی اولدی آرالارنده یوسفنی بیگراك سوه‌در ایدی. حضرت یوسف بر توش کوردی توشنده اون بر یولدز و آی حضرت یوسفغه سجده قیلدیلر. بو توشنی آتاسینه سویله‌دی یعقوب علیه السلام بو توشدن اوغلینك پیغمبر بولوینی آڭلادی قرداشلرگه سویله‌مه سکا دشمانلق قیلورلر دیدی. قرداشلری یوسفنك توشینی بلدیلر. آتالرینك یوسفنی آرتغراق یاراتقانینی آڭلادیلر یوسفغه حسد

ایتدیلر، آتالرینه ایندیلر: „یوسف برله برگه قرغه چیقایق“ دیدیلر آتالری رخصت بیردی یوسفنی آلوب چقدیلرده بر آولاق یرگه باروب یوسفنی قیوغه صالدیلر. اول وقتده حضرت یوسف اون یدی یاشنده ایدی یوسفنڭ قرداشلری یغلاب آتالرینه قایتوب „یوسفنی بوری آشادی“ دیب ایتدیلر، کولمکینی یالغان قان برله بویادیلر، آتالرینه کورساتدیلر. حضرت یوسف قیوده اوچ کون توردی دورتنچی کون قیو یانینه برکاروان کیلوب توقتادی حضرت یوسفنی قیودن چیقاردیلر. شول کونده یوسفنی قرداشلری قارارغه کیلگانلر ایدی کوردیلر قیودن چیققان. کاروان یانینه باروب بو بزم قولمز ایدی دیب بیك اوچسز بها برله یوسفنی صاتدیلر. یوسف علیه السلام کاروان خلقی برله مصرغه باردی مصر پادشاه سینڭ مال وزیری حضرت یوسفنی صاتوب آلدی بالاسی یوق ایدی حضرت یوسفنی اوزینڭ بالاسی ایتدی. برکون مال وزیرینڭ خاتونی زلیخاغه بار وایله حضرت یوسفگه افترا قیلدیلرده، حضرت یوسفنی حبسکه یاپدیلر. مصر پادشاه سینڭ آشچیسی برله شربتچیسی حبسده ایدی آلار بره‌ر توش کوردیلر.

توشلارینڭ تعبیرین حضرت یوسفدن صورادیلر حضرت یوسف ایتدی برگز حبسدن چیقغاچ آصلور برگز خواجه سینڭ شربتچیسی اولوردیدی. یوسف علیه السلامنڭ تعبیری توغری کلدی برسی چیقوب آصلدی ایکنچیسی شربتچی بولدی. یوسف علیه السلام همان حبسده قالدی. بر وقتنی مصرنڭ پادشاه سی بر توش کوردی اوزینڭ توش یوراوچیلرندن صورادی ساتاشو توشی دیدیلر شربتچی حبسکه باروب بو توشنی یوسف علیه السلامگه سویله‌دی یوسف علیه السلام ایتدی: „یدی یل آشلق بیك کوب بولور، یدی یل آچلق بولور“ دیدی. صوگره یوسف علیه السلامنی حبسدن چیقاردیلر. مصرنڭ خزینه ناظری ایتوب قویدیلر. یوسف علیه السلام ایتکانچه یدی یل آشلقلر بیك یخشی بولدی. صوگره یدی یل بیك آچلق بولدی. یوسف

عليه السلام آشلق كوب بولغان يلنى آشلقنڭ آرتقانينى آنبارلرغه توتروب قويدى صوڭره آچلق يللرى كلدى هرطرفدن آشلق آلمق ايچون مصرغه كيله باشلاديلر. آچلق شام تيراسنده‌ده بولا باشلادى. حضرت يعقوب اون اوغلينى مصرغه آشلق آلورغه ياردى مصرغه كيلديلر. حضرت يوسف قرداشلرينى طانيدى. آنلر حضرت يوسفنى طانيماديلر. حضرت يوسف، سز نيچه قرداشسز ديدى. اون‌بر ديديلر، بر قرداشمز آتامز يانينده قالدى ديديلر. ايكنچى كلگانده اول‌قرداشڭزنى آلوب كيلوڭز. آلوب كيلماساڭز، آشلق‌بيرمام‌ديدى

ايكنچى كلگانده بنيامين اسملى قرداشلرينى‌ده آلوب كلديلر حضرت يوسف آشلق بيردى. صوڭره بنيامينى برحيله برله آلوب قالدى قرداشلرى بيك صوراديلر بيرمدى قايتوب آتالرى‌حضرت يعقوبگه سويلديلر، حضرت يعقوب صبر ايتدى صوڭره اوغللرينى يكادن مصرغه ياردى مصرغه بارغاچ حضرت يوسف اوزينى قرداشلرينه بلدردى آتاسى حضرت يعقوبنى مصرغه چاقردى حضرت يعقوب يوسف عليه السلامدن آيرلغاچ يغلاب كوزلرى صوقر بولغان ايدى. حضرت يوسف بركولمكينى قرداشلرينه بيروب ييردى آتام كوزلرينه سورتسون ديدى يعقوب‌عليه‌السلام‌نبيللك‌قوتى‌برله‌اوغلى ييرگان كولمكنى ايسندن بلدى يوزينه سورتدى كوزلرى آچلدى آندن صوڭ يعقوب‌عليه‌السلام‌اوزينڭ جماعتلرى‌برله‌مصرغه كيتدى آنده اون يدى يل حضرت يوسف برله‌برگه توردى آندن صوڭ حضرت يعقوب‌وفات‌بولدى اوزينڭ‌وصيتى‌بوينچه كنعان‌يرينه‌ايلتوب آتاسى اسحق عليه السلام يانينه دفن ايتلدى حضرت يعقوب وفات اولغاچ (٥٤) يلدن صوڭ (١٢٥) ياشنده يوسف عليه السلام وفات اولدى يوسف عليه السلامنڭ قبرشريفى موسى عليه السلام كنگانچه مصرده ايدى صوڭره موسى عليه السلام حضرت يوسفنڭ تابوتنى آلوب حضرت يعقوب يانينه ايلتوب كومدى.

ایوب علیه السلام

حضرت اسحاقنك عیص اسملی اوغلینك نسلندن ایوب علیه السلام دنیاغه کلدی الله تعالی حضرت ایوبکه بالالر همده کوب مال بیردی صوکره الله تعالی آنی صنامق ایچون بالالرینی اولتردی، قویلرینی ودوه‌لرینی هلاك قیدی، آشلقلرینی خراب ایتدی حضرت ایوبکه بر آورو بیردی تنندن ایتلری چروب توشدی بتون گوده‌سینه قورتلر یابشدی ایوب علیه السلام بونلرنك بارچه سینه صبر ایتدی صوکره الله تعالی شفا بیردی سلامتلندی الله تعالی مالارینی بالالرینی یا کیدن ایکی اولوش ایتوب بیردی حضرت ایوب کورگان مشقتلرینك مکافاتینی آلدی وطوقسان یاشنده ایکان وفات بولدی

حضرت شعیب علیه السلام

حضرت شعیب علیه السلام بیك فصیح بیك بلیغ ایدی شونك ایچون خطیب الانبیاء دیوب آتالدی ناچار اشلرگه دایمچیلق قیلغان ایکه ومدین خلقینه پیغمبر بولدی آلارنی حق دینگه اوندادی حضرت شعیبنك سوزی بیك طاتلی أثرلی ایدی شولای بولساده قومینه حق دینگه کرمك نصیب اولمادی صوکره الله تعالی اول قومنك بارچه‌سینی اوت یاغدیروب هلاك قیلدی صوکره حضرت شعیب ایمان کیترگان کشیلر برله مکه گه باردی ایکی یوز یلدن آنغراق یشاگاچ وفات بولدی.

اوچنچی باب

موسی علیه السلام

حضرت موسی بنی اسرائیلدن یعنی حضرت یعقوب نسلندن عمران اسملی کشینك اوغلیدر حضرت یعقوبنك لقبی اسرائیل

٣ حضرت سليمان عليه السلام

حضرت سليمان آتاسى داود عليه السلام كبى پيغمبر هم حاكم ايدى آتاسينـڭ وصيتى بوينچه بيت المقدسنى يدى يلده تمام ايتدى شرق وغرب طرفلرنده بيك كوب مملكتنى آلدى حكومتى بيك الوغ بولدى يمنده حكومت ايتكان مشهو بلقيس حضرت سليمان ايله كورشوب حضرت سليمانغه اياردى سليمان عليه السلام آتاسى كبى قرق يل پادشاه بولوب تورغاچ آلتمش ياشنده وفات بولدى.

٤ حضرت الياس عليه السلام

الياس عليه السلام بنى اسرائيلگه پيغمبر بولدى اول وقتده بنى اسرائيل حق يولدن چيقغان ايديلر بعلبك حاكمى بعل اسمنده بر بت ياصاتقان وشو ڭار تابنه لر ايدى الياس عليه السلام آلارنى بيك وعظ ونصيحت قيلدى معجزه كورساتدى اشانماديلر حضرت الياسنى بيك اذا وجفا قيلديلر حضرت الياس بر كون بولارنـڭ ايچلرندن چيقوب بر طاوغه باروب يالغز تورماقچى بولدى الله تعالى اول قومنڭ مملكتلرندن بركاتنى كوتاردى بيك قاتى آچلق بولدى حضرت الياسنى ازلب بارديلر آكا بيك يالوارديلر حضرت الياس دعا قيلدى الله تعالى بو بلانى كوتاردى همان حضرت الياسغه اشانماديلر الياس عليه السلام بو خلقدن بيك يالقدى آلارنـڭ ايمانغه كيلوندن اميد كيسدى ايچلرندن چيقدى ياڭادن يالغزلقنى اختيار قيلدى.

٥ اليسع عليه السلام

حضرت الياس عليه السلام اورنينه حضرت اليسع كچدى خلقنى

بیك وعظ ونصیحت قیله باشلادی صوڭره حضرت الیسع گه نبی لك کلدی بتقه تابونه تورغان بنی اسرائیلنی موسی علیه السلامنك شریعتینه اوندادی کوب یللر قومینی اصلاح قیلورغه طرشدی بیك کوب وعظ ونصیحتلر قیلدی قوی آنك سوزینی تڭلامادیلر آرالارندن برنچه سی ایمان کیتوردی صوڭندن آلارده دونديلر گناهلی بولدیلر الله تعالی آلارنك اوستینه آثوریه دولتنی ایرکلی قیلدی.

٦ یونس علیه السلام

حضرت یونس نینوا خلقینه پیغمبر بولدی آلارنی حق دینگه چاقردی آرالرندن ایکی کشی ایمان ایتدی باشقه لری ایمان ایتمدیلر حضرت یونس قومینه ایتدی الله طرفندن سزگه عذاب کله چك دیدی اوزی آرالرندن چیقدی دجله صوی یانده برکیمه گه کشیلر اولترغان ایدی حضرت یونسده آرالارینه اولتردی کیمه اورنندن قوزغالمدی کیمه ده گی کشیلر آرامزده بر گناهلی کشی بار در دیدیلر شونـڭ ایچون کیمه مز اورنندن قوزغالمی دیب قرغه صالدیلر حضرت یونسکه چیقدی حضرت یونس اللهدن اذنسز قومی آراسندین کیتکانی ایچون خطا اشینی بلدی اوزینی دیڭز گه آتدی الله نـڭ امری بو بنچه دیڭزده بالق یوتدی حضرت یونس قیلغان اشینه بیك اوکندی توبه ایتدی الله تعالی توبه سینی قبول قیلدی بالق دیڭزنـڭ چیتینه چقاردی حضرت یونس نك قومی اللهدان عذاب کیله چکنی آڭلادیلر گناهلرندن توبه ایتدیلر اللهنك عذابندن قوتلدیلر حضرت یونسنی شهرگه آلوب کلدیلر حضرت یونس کورساتـکان توغری یولدن بر نیچه وقت آیرلمدیلر.

٧ شعیا علیه السلام

یونس علیه السلامدن صوڭ بنی اسرائیل آراسنده نچار اشلرکوبایدی

شعیا علیه السلام بونلری دنیاو آخرت عذابینك قاتیلغی برله قورقندی بتلرغه تابنسا گز بوندی نچار اشلار قیلسا گز اللهنك عذابیه گرفتار بولورسزدیدی حضرت شعیا وعظنده حضرت عیسی نك کیلوینی ومحمد صلی الله علیه وسلمنك صفتلرینی وبنی اسرائیلنك پیغمبرلرنی اذاء وجفا قیلولرینی بلدردی کیله چکده بوله چق اشلاردن خبر ویردی بنی اسرائیل شعیا علیه السلامنك توغری سوزینه اشانمدیلر حضرت شعیانی پچقی برله کسدیلر.

۸ حضرت عزیر ودانیال علیهما السلام

بنی اسرائیل تورلو تورلو نچار اشلرده بولدیلر اوزلرینی‌حق یولغه اونداگان پیغمبرنی اذا وجفا قیلدیلر اللهنك امری بوینچه شریعتدن طش اشلرنی اشلیلر ایدی الله تعالی آلارغه بابل شهرنده حکم قیله‌تورغان بخت نصرنی ایرکلی قیلدی بخت نصر بنی اسرائیل دولتینی بتروب قدس شریفنی آلدی وبیت المقدسنی خراب ایتدی الوغلرینی توتب بابلگه کیتوردی آلار آراسنده حضرت عزیر برله دانیال علیهما السلام بارایدی بنی اسرائیل بوینچه وقت بـابلده قالدی آندن صونك کلدانی دولتی بتدی بنی اسرائیل اسیرلکدن قوتلدیلر بیت المقدسنی باگیدن یاصادیلر بنی اسرائیل قدس شریفکه قایتقانده توراتشریف بتونلای یادلرندن چقدی بخت نصر تورات شریفنك نسخه لرون یاندرغان وقوللرنده تورات شریف برده قالمغان ایدی حضرت عزیر توراتنی کوگلدن اوقب یازدردی نسخه لری بنی اسرائیل قولنده کوبایدی.

۹ زکریا علیه السلام

زکریا علیه السلام حضرت سلیمان نك نسلندن ایدی بیت

المقدسده قربان چالو ، توراتیازوکبی اشلرنی اشلیدر ایدی الله‌تعالی حضرت زکریاغه پیغمبرلك بیردی زکریا علیه السلام‌قارت ایکان الله تعالی آکا یحیی اسملی براوغل بیردی حضرت زکریا نك خاتونی ایساعنك قزقردەشی حنه اسملی خاتوندن حضرت مریم توغان. مریم زکریا نك بالدیزی‌نك قزی بولغان حضرت مریم آناسی‌نك قردەشی بولغان ایساعنك یاننده اوسکان. حضرت زکریا حضرت مریمنی بیت المقدسده اوزینه مخصوص بر بولمەده تربیه قیلدی صوڭره حضرت مریم اللەنك حکمی برله کیاوگه بارمایىنچه یعنی آناسز بالاتوغدردی یهودیلر اشانمادیلر زکریا علیه السلامغه افترا ایتدیلر صوڭره حضرت زکریانی اوترمکچی بولدیلر حضرت زکریا اول ظالم خلقك آراسندن چیقوب قاچدی یولده بر آغاچ اچینه کردی آغاچ ایلان برابر کیسوب شهید ایتدیلر .

١٠ حضرت یحیی علیه السلام

حضرت یحیی علیه السلام حضرت زکریانك قارتلقده دنیاغه کلگان. الله‌تعالی حضرت‌یحیی گه‌نبی‌لك‌بیرگان، خلقنی‌حضرت‌موسی شریعتینه اوندی ایکان آندن صوڭ حضرت عیسی یا کی شریعت برله کلگاچ آنك شریعتیچه دینگه اوندی باشلاغان اول وقتده بنی اسرائیل‌نك پادشاهی هردوس اسملی ایکان هردوس اوزینك قرندەشینك قزینی آلماقچی بولغان حضرت موسی شریعتنده قردەش قزینی آلمق درست بولسەده حضرت عیسی‌شریعتیچه درست‌بولمغان حضرت یحیی بوقزنك نکاحی سکا درست توگل دیوب نکاح اوقمغان. هردوس اوزینك کوزآلدنده حضرت‌یحیی‌نی بوغازلاتقان

١١ حضرت عیسی علیه‌السلام

حضرت زکریانك خاتونی ایساعنك قز قرنداشی حنه عمران

اسملی کشینك خاتونی ایدی بیك کوب وقتلر بالاتوغدرمدی الله‌دن
بربالا صورادی اگر الله تعالی بالابیرسه بیت المقدسنك خدمتچیسی
ایتارمن دیو نذر ایتدی الله تعالی آگا برقز بیردی اسمنی مریم
قویدی‌بیت المقدسکه کتوروب قویدی مریم‌بیت‌المقدسده حضرت
زکریانـک تربیه‌سنده اوسدی بر کوننی الله‌نك امری برله‌حضرت
جبرائیل مریمنک یـکندن اوردی‌حضرت‌مریم‌یو کلی بولدی‌حضرت
زکریانـک خاتونی ایساع حضرت یحیی‌نی دنیاغه کیتورگاچ آلتی
آی صوکره حضرت مریمدن حضرت‌عیسی توغدی‌یهودیلر عیسانك
آتاسز توغانینه اشانمادیلر، حضرت مریمگه افترا قیلدیلر حضرت
عیسی بیشکده وقتده سویلاشدی من‌الله‌نـک قلی‌هم پیغمبری‌من دیدی
الله تعالی مگا کتاب بیردی وپیغمبر ایتدی قایده بارســامده
بنی مبارك قیلدی دیدی بواشکه یهودیلر شاشدیلر صوگره حضرت
مریم‌گه تیمدیلر حضرت مریم یهودیلرنك شرندن‌قوتلمق اوچون‌اوغلی
حضرت عیسی‌نی آلوب‌قرنداشی حبیب النجار ایله‌مصرغه‌باردی‌اون‌ایکی
یل‌مصرده‌توردیلر آندن صوگ‌ناصره‌قریه‌سینه کلدیلر حضرت‌عیسی
اوطز یاشنده‌ایکان‌پیغمبرلك کلدی‌الله‌تعالی انجیل‌اسملی کتاب‌ایندردی
پاکی برشریعت برله خلقنی دینگه اوندارگه امر قیلدی الله‌تعالی
حضرت عیسی‌غه اولولرنی‌ترگزمك، انادن‌توغمه کوزسزلرنی کوزلی
قیلمق،صو اوستنده یورمك کبی معجزه‌لر بیردی حضرت‌عیسی‌غه‌باری
اون‌ایکی کشی‌ایمان ایتدی بو اون‌ایکی کشیگه حواریون دیدیلر
حضرت‌عیسی علیه‌السلام حواریون‌ایله یاشرون یاشرون‌اولترشادر
ایدی‌یهودیلر هروقت حضرت عیسی‌نی‌اولتررگه قصد قیلوب یوریلر
ایدی بر کیچنی حضرت عیسی حواریوننی یغدی آلارغه ایتدی
(سزنـک برگز بوکیچه طاگ بولماسدن‌الوك مینی انکار ایدر،
یهودیلردن بر آز آقچه آلوب بنی‌صاتار)دیدی صوگره آرالارندن

یودا شمعون اسملی بریسی یهودیلردن آقچه آلوب حضرت عیسی‌نك طورا تورغان یرینی کورساتدی یهودیلر حضرت عیسی‌نی اولترر گه باردیلر. الله‌تعالی حضرت عیسی علیه‌السلامنی کوکگه کوتاردی حضرت عیسی‌نک اورنون کورسه‌تکان شمعوننی حضرت عیسی دیب اولتردیلر و آغاچقه قاداقلادیلر. حضرت عیسی‌دن صوڭ، حضرت عیسانک وصیتی بوینچه حواریون هر طرفغه جایلدیلر، حضرت عیسی نک دینینی طاراتورغه طرشدیلر. حضرت عیسی‌دن صوڭ نصارادینی کوب یرلرگه یایلدی. کوب ملتلر خرستیان بولدی.
حضرت عیسی علیه‌السلام کوکگه کوتارلگاچ دین اسلام ظاهر بولغانچه آلتی یوز یل قدر اوتدی بو قدر وقتده پیغمبر کیلمه‌دی اللهنک وحیی کسلدی. انبیالارنک اوّلی، بارچه آدملرنك آتاسی آدم علیه السلام، آخری بارچه مخلوقات‌نک خیرلوسی اولان خاتم الانبیاء محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم در بو ایکی پیغمبر آراسنده بیك کوب پیغمبر کیلگان حسابلرینی فقط الله‌تعالی بلور، بارچه‌سی اللهنک سوکلو قوللریدر همه‌سینك افضلی هم شریعتچه کاملره‌کی پیغمبرمز محمد المصطفی صلی الله علیه وسلمدر.

(١) محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم

محمد صلی الله علیه وسلم نک نسب شریفی

محمد صلی الله علیه وسلم عرب قومندن قریش قبیله سندن ایدی. محمد صلی الله علیه وسلم عبدالله اوغلی، عبدالله عبدالمطلب اوغلی، عبدالمطلب هاشم اوغلی، هاشم عبدمناف اوغلی، عبدمناف قصی اوغلی، قصی کلاب اوغلی، کلاب مرة اوغلی، مرة کعب اوغلی، کعب

(١) او بو بابدن بدر واقعه‌سینه‌چه عالمجان البارودی اثری

لؤی اوغلی، لؤی غالب اوغلی، غالب فهر اوغلی، فهر مالك اوغلی، مالك نضر اوغلی، نضر کنانه اوغلی،کنانه خزیمه اوغلی، خزیمه مدرکه اوغلی، مدرکة الیاس اوغلی، الیاس مضر اوغلی، مضرنزار اوغلی، نزارمعد اوغلی، معد عدنان اوغلی. عدناندین صوڭ آدم علیه السلامگه قدرلی بیك آچیق بیلگولی دگلدر.

محمد صلی الله علیه وسلم نڭ آناسی نڭ نسب شریفی

محمد صلی الله علیه وسلم نڭ آناسی آمنه وهب قزی، وهب عبد مناف اوغلی، عبدمناف زهره اوغلی

رسول الله صلی الله علیه وسلم نڭ دنیاغه کیلشی وتربیه روشی

رسول الله صلی الله علیه وسلم مکه شهرنده ربیع الاوّل آینڭ اون ایکنچی کوننده دوشنبه کون طاڭ وقتده طوغدی میلادی تاریخ ایله بش یوز آلتمش توقزنچی یل آپریل آینده ایدی. آناسی عبدالله شام کاروانی برله مدینه گه وارغانده رسول الله صلی الله علیه وسلم نڭ طوغوندین ایکی آی الوك مدینه ده وفات بولغان ایدی. باباسی عبدالمطلب محمددیو آتادی. وهم تربیه سینه شروع قیلدی. مکه خلقی یاش بالالرنی مکه ده تونمایونچه ایموزملك وتربیه قیلمق ایچون سود آناسینه ویروب یخشی هوالی قرغه وآوللرغه یبارورلر ایدی. شول عادت اوزره رسول الله صلی الله علیه وسلمنی دخی بنو سعدقبیله سیدن حارث اسملی کشینڭ خاتونی حلیمه گه ویروب یباردیلر حلیمه رسول الله صلی الله علیه وسلمنی ایمزدی وسود آناسی بولدی رسول الله صلی الله علیه وسلم نڭ یاشنده وقتنده آناسی وفات بولدی سکز یاشنده چاغنده باباسی عبدالمطلب وفات بولدی باباسیندین صوڭ رسول الله صلی الله علیه وسلمنی ابوطالب

تربیه ایتدی ابوطالب رسول اللهصلی اللهعلیه وسلمنك آتاسی عبدالله
برله برتوغمه ایدی عبدالمطلب نك اوغلی ایدی اون ایکی یاشنده
چاغنده رسول الله صلی اللهعلیه وسلمنیابوطالب شام شهر ینه آلوب
وارماق بولوب سفرگه چیقدی شام ولایتنده بصری دیگان شهرده
جرجیس اسملی بحیرا دیو مشهور راهبنك صومعهسی یانینهقوندیلر
بحیرارسول اللهصلی اللهعلیه وسلمنی هروقت کولاگالاب یوری تورغان
بلوطنی کورگاچ ابوطالبگه (بو بالانی شامغه آلوب وارماغل یهودیلردن
زیان تیار بوبالا اخیرزمان پیغمبری بولسه کرك) دیو آگلاتدی
ابوطالب بحیرادین اول سوزلرنی ایشتکاچ رسول اللهصلی اللهعلیه
وسلمنی مکهگه قایتاردی رسول اللهصلی الله علیه وسلم یکرمی بشیاشنده
وقتده حضرت خدیجه بنت خویلدمالی برله سودا ایچون ینهشامغهسفر
قیلدی حضرت خدیجهنك سودا وکیلی میسره دخی برگه ایدی بو
سفرلریده برکتلی بولدیوکوب فائدهحاصل بولدیمیسرهبولدهرسول
اللهصلی اللهعلیه وسلمدن عجب اشار کوردی قایتقاچ خدیجهگهسویلدی
بومحمدالامین تیکمه آدم بولماس عادتدن طش علامتلری بار دیو
آگلاتدی حضرت خدیجهاوّلده برتوش کوروبیك بلوکلی بولغان
یقین قرنداشی ورقه بن نوفلدین یورامتمش ایدی(سناخیر الزمان
پیغمبری نك خاتونی بولورسن) دیو یورامش ایدی شول سببدین
حضرت خدیجه زور امیده تورادر ایدی اوشبو سفردین قایتقاچ
حضرتخدیجهرسول اللهصلی الله علیهوسلمگهوارماق بولدیرسول الله
صلی الله علیه وسلم ابوطالب وباشقه اروغلری برله کیگاش صوگنده
حضرت خدیجهنی نکاحلندی اولوقت حضرت خدیجه قرق یاشنده
طول خاتون ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلمنك ایك سوکلی
خاتونی اشبو (خدیجة الکبری) رضی الله عنها ایدی آنك اوستینه
رسول اللهصلی اللهعلیه وسلمخاتون آلمادی.قاسم،عبداللهاسملی ایکی

اوغلی، زینب، رقیه، ام کلثوم، فاطمه اسملی دورت قزی اوشبو خدیجه رضی الله عنهادن بولدی.

عربلرنڭ ایسکی حاللری

رسول‌الله صلی الله علیه وسلم زمانینه قدر مکه عربلری مشرکلر وبتلرغه تابنوچیلر ایدی آرالرنده نصرانی ویهودی یوق حکمنده ایدی شعر ونسب علمندین باشقه علملری یوق ایدی آرالرنده یازو اوقوغان ویازو تانوغان کشی بیك آز ایدی آتالری ابراهیم پیغمبر علیه السلامدن قالغان کعبهٔ شریفه‌نی الوغ توتسه‌لرده اچینه واطرافینه بتلرقویمشلر ایدی ابراهیم علیه السلامدن قالغان دینی بوزغانلر ایدی لات، عزی، منات، هبل، یغوث اسملی مشهور بتلری وار ایدی آرالرنده بتقه تابنودن بیك آز کشی سلامت ایدی ولکن اوزلری زیرك، یوره‌کلی، جومرد، سوزگه اوستا، اوباتلی‌وناموسلی،توغری سوزلی، قوناقنی بیك حرمت ایتوچان، قرنداش وتوغانغه یاردم‌قیلوچان خلق ایدی. آرالرنده قریش قبیله‌سی آرتغراق وقدرلیرك قبیله ایدی وهم قریش اروغلاری آراسنده هاشم اروغی حرمتلیرك اروغ ایدی.

رسول الله صلی الله علیه وسلمنڭ پیغمبرلکینه قدرلی بولغان قسقه‌چه احوالی

محمد صلی الله علیه وسلم یاشلکندین کورکام خلقلی ایدی فقیرلرگه یاردملی وعاجزلرگه شفقتلی، راست وهم آز سوزلی، بیك ادبلی وهر اشنده بیك توغری ایدی‌ مکه خلقی آراسنده بیك‌توغری وهر اشنده اشانچلی بولغانلقدین (محمدالامین) دیو آتاقلانغان ایدی یازو‌ویازمادی وهم یازو اوقومادی هیچ کمدین علم اوگرنمدی حتی اول‌وقتده‌مکه

تیکراسنده او گراتوردای اوقومشلی کشی یوق ایدی. مکه خلقی آراسنده بتقه تابنمق عادت بولغان ایسه‌ده محمدصلی‌الله علیه وسلم اول‌اشدین پاك ایدی هیچ وقتده بتقه حرمت ایتمدی وآنگا سجده قیلمادی‌وقبلونی سویماس ایدی. الله‌تعالی کوکلینه صالو برله‌مکه یاننده‌غی(حرا)طاغنده آولاقده‌الله تعالی‌گه عبادت قیلور ایدی قایو چاقده نیچه کونلك آزق آلوب‌واروب‌عبادت برله اوتکارور ایدی قرق یاشینه قدرلی اوشبو روشده ترکلك ایتدی.

پیغمبرلك کیلشی

رسول الله علیه‌السلام قرق یاشینه ایرشکاچ‌الله تعالی طرفندین حضرت جبرائیل علیه السلام آرقلی‌وحی کلدی اوّل(اقرأ باسم ربك الذی‌خلق) سوره‌سنی حضرت جبرائیل رسول الله‌صلی‌الله‌علیه‌وسلم‌گه اوقودی اوّلگی وحی‌وهم اوّل اینگان سوره اوشبو سوره بولدی الله تعالی‌دن خلقنی اسلام دینینه اوندارگه بتلرغه عبادت قیلودن‌طیارغه بوروق کلدی شول وقتده رسول الله‌صلی‌الله علیه وسلمنك پیغمبرلکی‌ظاهر بولدی وشول وقتدن اوق مکه خلقینی دینگه اوندای باشلادی.

پیغمبرلك کیلکاچ مکه‌ده‌گی احوالی

محمد صلی‌الله علیه وسلمگه حضرت جبرائیل علیه السلام‌وحی کلنوره باشلادی کیرك بولغان صاین الله‌تعالی‌نك سوزینی (قرآنی) آیت آیت ایندرور ایدی رسول الله‌صلی‌الله علیه وسلم الله‌تعالی‌نك بوروغنچه خلقنی دینگه اوندای باشلادی اوّل باشده بتلرغه عبادت قیلودن طیوب‌الله‌تعالی‌گه خالصلاپ عبادت قیلورغه‌واوزینی‌راستلارغه دیملر ایدی (لااله‌الاالله محمدرسول الله)دیو اقرار ایتوگه بویورر

ایدی وآز آز اینگان قرآن آیتلرینی خلقغه اوقور ایدی باشده‌رق
ایمان کلتوروچی آز بولدی قریش قبیله‌سی آتابابا دیننن چقمایمز
ایسکیدن عبادت قیله کیلگان بتلرمزنی تاشلامایمز دیدیلر ورسول‌الله
صلی‌الله علیه‌وسلمگه تورلی جفالر قیلدیلر وایمان کیلتورگان
صحابیلرگه‌ده‌جفاتیگوررگه‌طرشدیلر ایمان کلتورمش صحابیلر کوب
جفاو بلا کورسه‌لرده چدادیلر وایماندن دونمادیلر وهم‌رسول‌الله‌صلی
الله‌علیه‌وسلم‌مکه کافرلرینگ‌تورلی‌تورلی‌جفاو بلالرینه‌صبر ایدوب
هنوز دینگه اوندار ایدی‌هرکمنی یومشاقلق برله وعظ ونصیحت‌ایدر
ایدی کورکام خلقغه دیملر وجاهلیت زماننده‌بولغان یمان خلقلردین
عقلغه وانسانیتکه خلاف اشاردین طیار ایدی بتلرننگ برنرسه‌گه‌ده
یارافسزلقینی، عبادتنگ‌باری‌الله‌تعالی‌گه‌گنه تیوشلی‌ایدوکینی آچیق
ایتور ایدی خلقنگ قارشوینه قاراب حقنی اینودن وحقغه اونداودین
توقتاماس ایدی پیغمبرلکینه معجزه سوراغان کشیگه‌تورلی معجزه‌لر
کورساتور ایدی بایتاق آدملر قرآن آیتلرن ایشتکاچ بو آیتلر
برده آدمی سوزینه اوخشامای البته الله تعالی دین اینگان بولوردیو
بلوب ایمان کلتوردیلر وقایولاری رسول الله صلی الله علیه‌وسلمنگ
باشلکندین بیرو کورکام‌خلقلی‌دنیاغه‌اخلاصسزهراشده‌توغری‌عمرنده
اصلایالغان‌سویلمگان کشی بولغانلقندین البته بو سوزلریده راستدر
دیوب‌اشانوب‌ایمان‌کلتورگان‌وقایولاری‌محمدصلی‌الله‌علیه وسلمنگ
علمینی کوروب وتورلی تورلی حکمت سوزلرینی ایشدوب ایمان
کلتوردیلر چونکه‌محمد صلی الله علیه‌وسلم‌مکه خلقینگ‌کوز آلنرنده
توغوب اوسکان ویبرگه‌ده واروب علم اوقغان دگل ایدی عالملر
برله‌اولتورداش بولغانی‌یوق وهم کتاب اوقرغه اوگرتمگان ایدی
شولای بوله توروب بوقدر علم کورسانوی اولگی پیغمبرلرننگ
(علیهم‌السلام) وآنلرننگ امتلرینگ حاللرینی بلدروی وآخرت

حاللرینی بیان ایتوی، الله تعالی‌نی تانوتماقی وخلق توزایتمك اوچون بولغان نصیحتلری وحی برله بولمغانده اوزندینگنه بولوی ممکن دگل ایدی. اوشبو اشلرنی انصاف برله اویلاغان کوب آدملر ایمان کلتورر ایدیلر. مکه‌نک اوز خلقندین باشقه‌مدینه شهرندین‌و باشقه چیت‌یرلردین کلوب‌ایمان کلترو چیلر واسلامغه کیلوچیلر کوبایمکده ایدی. وبو للک بوللك الله‌تعالی‌دین حضرت جبرائیل‌علیه‌السلام آرقلی قرآن اینمکده ایدی هراینگان سوره و آیتلرنی رسول الله صلی الله علیه‌وسلم‌صحابیلرگه اوقور و آنلرغه اوگراتور ایدی وهم وحی‌یازوچیلرینه یازدره وارر ایدی ایمان کلتورو چیلر واسلام دینینه کروچیلر کون بکون آرتسه‌ده مشرکلرنک وقریش قومینک قارشیلقلری وجفالری هنوز کوب ایدی رسول الله صلی‌الله علیه وسلمنک‌اوزینه وصحابیلرغه‌تورلی‌تورلی‌جفاو بلالر کورساتورلرایدی

اوّل‌دین‌اسلامغه کرگوچیلر ومکه‌ده‌ایمان کلتورگوچیلر: ایرلردین اوّل ایمان کلتور گوچیلر ابو بکر الصدیق، خاتونلردین خدیجة الکبرئی، صبیلردین علی ابن ابی‌طالب، آزادلولر دین زیدبن حارثه رضی‌الله عنهم ایدی. ابو بکر الصدیق رضی الله عنه بیك‌عاقل توغری فکرلی کمسنه ایدی شونک ایچون جاهلیت وقتنده‌ده اصلا بتلرغه محبت ایتماینچه آنلرنی یمان کوروب برحق دین بولسه‌ایدی دیوکوکلی برله ازلانمکی بار ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلمنی اوّلدین اشانچلی راست سوزلی توغری اشلی دیوبیك آرتق بیله ایدی شول سببدین باشدوق برده توتقارسز ایمان کلتوردی وهم کوب صحابیلرنک ایمانغه کلولرینه سبب بولدی. بونلردین صوک ایمان کلتورگوچیلر اوشبولردر: عثمان بن عفان، عبد الرحمن‌بن عوف، سعد ابن ابی وقاص، زبیر بن العوام، طلحه‌بن عبید الله رضی الله عنهم. بونلردین صوک ابو عبیدة بن عبدالله

ابن الجراح، سعید بن زید، خباب بن الارت، ابو سلمة بن عبدالاسد، عثمان بن مظعون، عبدالله بن مسعود. بلال حبشی. صهیب رومی ، عمار بن یاسر و آناسی سمیه، حضرت عمرنڭ قرندەشی فاطمه بنت الخطاب ایدیلر رضی‌الله عنهم. بونلردین صوڭ حمزه بن عبد المطلب وعمر بن‌الخطاب ایمانغه کلدیلر.

حضرت حمزه بن عبدالمطلب رضی‌الله عنه‌نڭ ایمانی

نبوتدین آلتنچی یلده برکون ابو جهل رسول‌الله صلی الله علیه وسلمگه اوچراب یمان سوزلر ایتوب تخفیف ایتدی رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم بر سوز دیمای صبر ایتدی رسول‌الله صلی‌الله‌علیه وسلم‌نڭ عمی حضرت حمزه اول وقت ایمان کلتورمگان ایدی‌شول کوننی قردن قایتقاچ ابو جهل‌نڭ ادبسزلگنی حضرت حمزه‌گه بر جاریه‌سویلدی حضرت‌حمزه هنوز ایمان کلتورمگان بولسه‌ده‌رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم ایچون ابو جهلگه بیك آچیغلانوب قریش آراسنده توغری کانوروب منم قرده‌شم اوغلینی سن نیچون سوکدڭ دیدی واوق جایه‌سی برله ابو جهل‌نڭ باشینی یاردی ابو جهل‌ده قریش آراسنده کبرلی واعتبارلی آدم اولدقدن آنی یاقلاب بعض کافرلر حضرت حمزه‌گه یابشمق‌بولسه‌لرده ابو جهل‌توقتاتدی‌حمزه‌نڭ‌قرندەشی اوغلینه تلم تیدی آچیغلانسه‌ده عیب دگل دیدی فی الحقیقة ابو جهل حضرت حمزه‌نڭ مسلمان بولوندین قورقا ایدی. آنڭ خاطرون صاقلاب اوز آرالرندین چیقار ماسقه طروشه ایدی. چونکه حضرت حمزه بیك یوره‌کلی بهادر، سوزی اوتکون قریش آراسنده قدرلی کشی ایدی مسلمان اولسه مسلمانلر ایچون بیك زور آرقه‌بولورلق ایدی حضرت حمزه ابو جهل‌نڭ باشینی یارغاندین صوڭ رسول‌الله صلی الله علیه وسلم یانینه وارب واقعه‌نی سویلدی رسول‌الله صلی‌الله‌علیه

وسلم، ایمان کلتورسەشادلاناچاقینی حضرت حمزه گه آ گلاندی حضرت حمزه فی الحال کلمهٔ شهادت ایتوب ایمان کلتوردی.

حضرت عمر رضی الله عنه‌نک ایمانی

حضرت حمزه ایمان کلتورگاچ مسلمانلر بیك شادلاندیلر مسلمانلرغه حضرت حمزه رضی‌الله عنه بیك زور قوت بولدی قریش بو واقعه‌دین صوڭ بیك حسرتلنديلر (بولای بولسه محمدنك ایشی بیك کوبایه اشلری قوّتلنه تیزرك برعلاج قیلایق) دیو سویلشدیلر هر بر تورلی مکر ایتوب کوردیلر. ابوجهل محمدنی اولتورمکدین باشقه چاره یوقدر هرکم آنی اولتورسه‌بوقدر توه وآلتون ویررمن دیو قزقدردی حضرت‌عمر رضی الله عنه‌اول وقته‌ایمان کلتورمگان ایدی وهم قریشنك کیکاشنده ابو جهل سوزینه قارشو (بو اشنی مندین باشقه کشی قیله آلماس) دیواورنندین قوزغالدی قریش‌یاقیاقدین حضرت عمرنی بیللندردیلر وکوتاردیلر وشوندن‌اوق‌حضرت عمر قلچینی آلوب رسول الله صلی الله علیه وسلمنی‌ازلاب کیتدی یولده قز قرنده‌شی فاطمه بنت الخطابنك وکیاوی سعید بن زیدنك ایمان کلترولرون ایشدوب بیك آچیغلانوب اوّل آنلرنك اولرینه کیتدی. آنلر خباب‌بن‌الارت رضی‌الله‌عنه دیگان‌صحابیدن‌سورةطه اوگرانوب‌واوقوب اولتررر ایدیلر عمرنك بیك شدت وغیرت برله کلگانینی کورگاچ‌اوك‌کلام‌شریف‌یازغان کاغذلرنی‌یاشوردیلر خباب ده اونك بر یوچماغینه‌قاچدی‌عمر «نی اشلاب‌اولترا‌ایدگزنی‌اوقی ایدگز» دیو بیك شدت برله صورادی بونلر «بر نرسه‌ده یوق» دیسه‌لرده‌عمر «سز محمدنك سحرینه آلدانغان ایکانسز» دیو کیاوی سعیدنی یاقاسندین توتوب یرگه صالدی خاتونی فاطمه آرالامق‌بولغاچ

مظعون، عبدالله بن مسعود، عبدالرحمن بن عوف جعفر ابن ابی طالب
وغیرلر وارمشلر ایدی رضی الله عنهم نجاشی صحابیلرنی بیك قبول
ایتدی وقوناق قیلدی باره‌باره حبش مملکتنده مسلمانلر بایتاق جیلدیلر
مکه کافرلری آرتلرندین وارب نجاشینی وسوسه قیلوب صحابیلرنی
مکه‌گه قایتاروب بیاورگه صوراسالرده. نجاشی ایرك ویرمدی.
نبوتدین یدنچی سنده. برکون ابوجهل وباشقه کافرلر اتفاق ایتدیلرکه
هاشم اروغی‌کم بولسه‌ده. آنلربرله وبارچه مسلمانلربرله آلش ویرش
ایتمایك قز آلش قزویرش قیلمایق آنلردین هرتورلی معامله‌نی کیسایك
دیو اوز آرا اتفاق ایدشوب منصور بن عکرمه دیکان کشیدن عهد
نامه یازدردیلر اول نامه‌نی کعبه اچینه آسوب قویدیلر وهم هاشم
اروغی برله معامله‌نی اوزدیلر بواش هاشم اروغینه وباشقه مسلمانلرغه
بیك آغر بولدی باچه‌سی ابوطالب محله‌سینه یلوب ترور ایدی
بازارغه بارسه‌لر تورلی حقارت کورر ایدیلر کافرلر بونلرغه
تیوشلی بهابرلن‌گه نرسه ساتماس ایدیلر مسلمانی فایده‌کورسه‌لرده
قوللرندین کلگان قدر جفاقیلور ایدیلر ایکی یلدین آرتغراق
اوشبو روشده حبسده تورغان‌کبی توردیلر.

ای یار لمقی

نبوتدین سکزنچی سنده. قریشنك بعضلری رسول الله صلی
الله علیه وسلمگه ایتدیلرکه اوشبو تولغان آی یارلسون دیو معجزه
صورادیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم دعاقیلدی آی ایکی‌گه یارلدی بر
یارطیسی حرا تاغینك برطرفنده ایکنچی یارطیسی ایکنچی طرفنده کورندی
اشبوقدر بیوك معجزه کورسه‌لرده هنوز ایمان کلتورمدیلر قایولری
سحرچی قایولری یاغوچی فلان دیو هیچ اوخشاوسز بهتان وافترالر
قیلدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلمنك عمی(آتاسی برله برتوغمه‌سی)

ابولهب وخاتونی دخی رسول الله صلی الله علیه وسلمگه و بارچه مسلمانلرغه
بك دشمان ایدیلر ابو جهل ولیدبن المغیره لر بر له اتفاقده بولغان حالده
ملاك بولدیلر نبوتدین اونتچی سنه‌ده جبرائیل علیه السلام وحی کلتوردی
وایتدی که کافرلرنك کعبه اچنده گی عهد نامه لرنده گی یازولرین کیه
آشادی الله آسمندین باشقه برحرف قالمدی رسول الله صلی الله علیه
وسلم بو خبرنی عمی ابو طالبکه سویلدی ابو طالب کافرلرگه واردی
واوشبو خبرنی ایتدی وهم ایتدیکه "محمدنك اوشبو سوزی راست
بولسه سزده انصاف ایدگز بزنی بوقدر تارلقده توتما گزا گر یالغان
بولسه منده سزنك طرفگزدین بولورمن محمدنی تاشلارمن" دیدی.

هجرتدن صوڭغی احوال مبارکه

رسول الله صلی الله علیه وسلم مکه‌ده مشرکلردین اوزینه وایمانغه
کلمش صحابیلرغه تورلی جفالر وچدامسز اذالر کورگاچ ومکه‌ده
گره کنچه دین اسلامنی یوزگه چیقارو قیون کورنگاچ مدینه شهرینه
کوچدی مدینه شهرنده اولدین ایمانغه کلمش صحابیلر کوبایگان ایدی
آنلر بیك شادلانوب اتفاق برله قبول ایتدیلر اولوغ وکوچك ایر وخاتون
رسول الله صلی الله علیه وسلمنك کلمکینه زور شادلقلر ایتدی مکه‌دن
کوچکان صحابیلرنی بولشوب ابو لرینه آلوب تربیه ایتدیلر.

رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینه گه بش چاقرم چمالی (قبا)
دیگان برده مسجد صالدی رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزی
وصحابیلر برگه اشلاب تمام ایتدیلر دین اسلامده صالنمش اولگی
مسجد اوشبو قبا مسجدیدر صوگره مدینه شهرنده ایکنچی مسجد
صالدیلر. مکه‌ده واطرافده اولغان مسلمانلر مدینه گه کوچوب باتاق
مسلمان بیولدی کون بکون ایمان کلتورو چیلر اسلامغه کروچیلر
کوبایه باشلادی مسلمانلرنك حاللری قوتلنه باشلادی دین اسلام خبری
کوب برلرگه ایشدلدی. براق برلردین کلوب دین وشریعت اوگرانوب

اذن برله یرلرینه قایتوچیلر وار ایدی مدینه‌لك صحابیلرده دین اسلامنی کوچایتورگه بارچه مسلمانلرغه باردم ایتارگه بیك تروشدیلر شول سیبدین انلرغه (انصار) دیو اسم و یرلدی یاردمچیلر دیمکدر. مکه طرفدن کوچوب کلمش صحابیلر چین باشده اسلامنی قبول ایتوچیلر واسلامنی صاقلاوچیلر ایدی آنلرغه (مهاجرون) دیو اسم ویرلدی کوچوچیلر دیمکدر. رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینه گه کلگاچ دخی سوره سوره آیت آیت قرآن اینار ایدی صحابیلرگه اوگراتوب وحی یازوچیلرغه یازدره وارر ایدی مکه‌ده اینگان سوره و آیتلرگه (سوره مکیه) (آیة مکیه) مدینه‌ده اینمشلرینه (سوره مدنیه) (آیة مدنیه) دیولدی.

رسول الله صلی الله علیه وسلمنك مشهور غزوه (صوغش) لری

رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینه شهرینه کوچکاچ مکه کافرلرینك دشمنلقلری آرتدی حسدلری کوچایدی مسلمانلرنك کوبایمکدین وکوچلری آرتمقدین بیك قورقودی ایدیلر نیچوك بولسه‌ده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمنك اوزینه و باشقه ایمان کلتورمش آدمیلرگه تورلی یاق برله ضرر قصدنده بولدیلر چیته‌گی عربلرگه خبرلر یباروب مسلمانلرنی هلاك ایتو اراده‌سنده بولدیلر شونك ایچون الله تعالی صوغش برله بیوردی رسول الله صلی الله علیه وسلم وصحابیلر مکه کافرلرینه وغیر یلرگه صوغش ایتدیلر. رسول الله صلی الله علیه وسلمنك مشهوررك صوغشلری اشبولردر: بدر صوغشی، احد صوغشی، خندق-احزاب صوغشی، خیبر صوغشی، فتح مکه، حنین صوغشی، تبوك صوغشی.

بدر صوغشی

بدر صوغشی هجرتدین ایکنچی یلده بولدی مسلمانلرنك صانی اوچیوز اون اوچ ایدی مکه کافرلری مك قدر وار ایدی بو صوغشده بیك زور صوغش بولوب مسلمانلر غالب بولدیلر

وبيك كوب غنيمت مالی برلان يتمش كشی اسير آلديلر مسلمانلرنڭ ابڭزور دشمانی بولغان ابوجهل‌ده بوصوغشده اولترلدی رسول الله صلی الله عليه وسلم‌نڭ قرنده‌شی حضرت حمزه ايله حضرت علی كرم الله وجهه بوصوغشده بيك بهادرلق كورسنديلر بوصوغشده بولغان صحابه‌لر (اصحاب بدر) دبو مشهوردر بويلده قبله بيت المقدسدن كعبة الله‌غه ايلندی رمضان روزه‌سی زكات فرض اولدی وصدقه فطر واجب بولدی.

احد صوغشی

احد مدينه‌گه يقين برطاغ بولوب باشقه تاغلرغه توتاش بولمغانغه احددیب آتالمشدر. هجرتنڭ اوچنچی يلنده بدر صوغشنده بوزيلوب قايتقان مشركلار بيك كوب عسكر يغوب مسلمانلردن اوچ آلمق ايچون مدينه‌گه كلگان وقتده اهل اسلامغه احد تاغنده اوچراب شونده صوغشديلر بوصوغشده مسلمانلر غالب بولغانده غنه صحابه‌لر رسول الله صلی الله عليه وسلم‌نڭ بورغينه باشقه‌چه بولغانلقلرندين كافرلر اوستون بولديلر لكن بو اوستونلكدين كافرلرگه فائده كورنمدی بونده حضرت حمزه بن عبدالمطلب برله برگه يتمش كشی شهيد بولوب رسول الله صلی الله عليه وسلم‌نڭ مبارك يكاغی برله ايرنلری يارەلندی بويلده شراب اچمك حرام قيلندی رسول الله صلی الله عليه وسلم بو يلده حفصة رضی الله عنها ايله زينب بنت حزيمة الهلاليه‌نی جفتلندی.

خندق صوغشی

هجرتنڭ بشنچی يلنده قريش كافرلری اتفاق برله فردەغی وشهرده‌گی عربلردين اون‌مڭ قدر عسكر يبوب مدينه‌نی بوزمق ودين اسلامی بترمك ايچون مدينه‌گه كيتديلر بولارنڭ بوفكرن اهل اسلام ايشتكاچ سلمان فارسی (رضی الله عنه) نڭ فكری برلان رسول الله صلی الله عليه وسلم اصحاب برلن برگه جيولوب مدينه‌نڭ چيتلرينه برتيرن

قناو (خندق) قازدیلر مشرکلر مدینه‌نی محاصره قیلغانده مسلمانلر خندق آرقلی بیارماس ایچون صاقلادیلر بو وقتده مشرکلر یگرمی کوندین آرتق محاصره قیلب‌توردیلر مدینه‌ده آچلق بولوب‌صحابه‌لرگه بیك آغرلق کلگان بولسه‌ده بر آزدین مشرکلرده آچلق بولدی.

کافرلر مدینه‌نی محاصره وقتده بر کیچنی‌بیك قاتی توزانلی توفراقلی یل چیقوب کافرلرنك چادرلرین باش اوستلرینه کیتروب‌توزدردی کافرلر اوزلری بارچه‌سی آنده موند. تارالدیلر بو یل‌مسلمانلرغه ضرر بیرمدی فقط الله تعالی طرفندین کافرلر اوستینه یبارلگان عذاب بولدی بو صوغشده عربلرنك بهادری بولغان عمر بن عبدوننی حضرت علی‌کرم الله وجهه قلچی ایله ایکی‌کیسك‌قیلدی.

حدیبیه واقعه‌سی

هجرتنك آلتنچی یلنده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم‌اك دورتیوز قدر صحابه برلن‌مکهٔ مکرمه‌نی طواف‌ایچون‌مکه‌یولینه چیقوب‌باتلرنده برر قلچدین آرتق قورال آلماسقه‌قوشدی مکه‌گه‌یقین برده‌حدیبیه گه یتکاچ رسول الله صلی الله علیه وسلم مکه خلقینه « مکهٔ‌مکرمه‌نی‌طواف ایچون کله‌مز » دیو بلگرتمك ایچون عثمان بن عفان رضی‌الله‌عنه‌نی یباردی مشرکلر « طواف قیلمقچی بولسك اوزنك‌طواف‌قیل باشقه‌لرگزغه رخصت یوق »دیدیلر عثمان رضی‌الله عنه (رسول‌الله طواف‌قیلماینچه یالغز طواف ایتمیم) دیگاچ مشرکلر حبس ایتدیلر بو خبر رسول‌الله صلی‌الله‌علیه وسلمگه ایشدلگاچ اصحاب‌مشرکلرنك جزالرین‌بیرایك دیوب‌بیعتلرین‌یا گاردیلرمشرکلر بوحالنی‌بلگاچ‌اشنك‌نچار بولاچاغینی بلوب بر معاهده یاصادیلر بومعاهده‌گه: بویل حج‌قیلماینچه‌مسلمانلرنك مکه‌گه کرولری کیله‌سی یلغه قالمق، اونیل ایکی آراده‌صوغش بولماسزلق، حج وقتنده مسلمانلر حج‌قیلغانده کافرلر کعبه‌نی‌بوشاتمق اسلام طرفندین قریش طرفینه کوچکانلر قبول ایدیلوب‌قریش

طرفندین اسلام طرفینه مسلمان بولوب چقغان کشی قبول قیلنمازلق کبی شرطلر کردی. بو معاهده اوّلده مسلمانلرغه بیك آغر تویولسه‌ده صوڭندین مسلمانلر ایچون بیك کوب فائده‌سی بولدی.

خیبر صوغشی

هجرتنڭ یدنچی یلنده محرمڭ اورتالقنده رسول الله صلی الله علیه وسلم خیبر قلعه‌سن آلمق ایچون صحابه‌لر برله کیدوب اون کون محاصره قیلب تورغاچ آلدیلر بو صوغشده مسلمانلردین اون بش کشی شهید بولوب یهودیلردین طوقسان اوچ کشی تلف بولدی. یهودیلرنڭ الوغ‌لرندین صفیه بنت حیی اسیرلر اچنده اولوب بو یلده رسول الله صلی الله علیه وسلم صفیه‌نی جفتلندی.

فتح مکه و نقض صلح

حدیبیه صلحنده بنو خزاغة رسول الله صلی الله علیه وسلم عقدنده بولوب بنو بکر قریش باغنده ایدیلر هجرتنڭ سکزنچی یلنده بنو بکر قریشلرنڭ بعضیسی برلن برگه‌له‌شوب خزاعه برلن صوغشوب خزاعه‌دین برنیچه ذاتنی اولتوردیلر بو سببدین حدیبیه صلحی بوزلدی بوندین صوڭ رسول الله صلی الله علیه وسلم صحابه‌لردین اون‌مڭ کشی برلن مکه‌نی آلمق ایچون مدینه‌دین چیقدی مکه گه کیلوب یتکاچ مکه خلقینڭ باشی ابوسفیان ایمانغه کلدی بو سببدین مکه خلقی بر آز قارشی تورسه‌لرده نی اشلرگه بلماینچه تابشرلدیلر ٢٠ رمضان جمعه کون ایدی.

حنین صوغشی

رسول الله صلی الله علیه وسلم مکه‌نی فتح قیلغاندین صوڭ طائف برلن هوازن قبیله‌سی مکه‌نی مشرکلر قولیده قالدرمق ایچون برگاله‌شوب

مسلمانلرغه قارشی‌صوغشقه چقدیلر بونی ایشتکاچ‌رسول‌الله صلی الله علیه وسلم مدینه‌دین کیلگان اون‌مـك ومکه‌دین ایکی مـك صحابه‌برلن حنین‌گه چقدیلر بووقتده صحابه‌لر دین بعضیلری بو قدرعسکر برلن مغلوب بولمامز دیدیلر عسکر کوبلکنه عجب ایتدیلر بوسببدن (ویوم حنین اذ اعجبتکم کثرتکم فلم تغن عنکم شیئا) آیت کریمه‌سی ایندی صوغش وقتده اهل اسلام کافرلر دین قورقوب‌حنین‌دین قاچه باشلادیلر بعض‌روایتده،فقط‌رسول‌الله‌صلی‌الله علیه وسلم برلن توه‌سون توتوب عباس (رضی الله عنه)اوزنلرنده قالدیلر باشقه‌لر بارسیده آرتقه‌کیتکان ایدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم بونی کورگاچ حضرت عباسکه قچقر قایتسونلر دیگان عباس(رضی الله‌عنه) قچقردی وصحابه‌لر قایتوب بیك‌قاتی صوغشقاچ مشرکلرنی اولترگاندین باشقه آلتی‌مك اسیر آلدیلر وبیك کوب غنیمت مالی آلدیلر.

تبوك صوغشی

هجرتنك توقزنچی یلنده رجب آینده رسول الله صلی الله علیه‌وسلم خلقغه صوغشقه حاضرلنرگه قوشدی بووقتده‌بمش نـك حاضریتوب کیله تورغان وقتی بولغانغه صحابه‌لرگه حاضرلنمك آغر بولدی شوکًار کوره بوعسکرنی (جیش العسرة) دیوب آتالدی اصحاب (رضوان الله علیهم) کوچلك برلن‌حاضرلندیلر ابوبکررضی الله‌عنه بارمالین بیردی عثمان رضی الله عنه اوچ یوزتوه برلنمـك آلتون آقچه بیردی بو روشچه حاضرلنوب رسول‌الله صلی‌الله‌علیه وسلم‌برله اوتزمك کشی واون‌مك آت برگه ایدیلر بووقتده‌بولده بارغانده بر آتقه اوچر کشی توغری کیلگاندین اوچر اوچر نوبتلشوب منوب باردیلر یولده بیك صوصاو برلن اسسیلـکگه چدادیلر تبوکگه یتوب یکرمی‌کون‌تورغاچ تبوك‌خلقن‌جزیه‌تولارگه

راضی قیلوب صلح قیلدیلر بوندین صوڭ رسول الله صلی الله علیه وسلم بر نیچه قبیله‌نی جزیه گه توشوروب رمضانده اصحاب برلن مدینه گه قایتدیلر.

حجة الوداع

هجرتنڭ توقزنچی یلنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ابوبکر الصدیق (رضی الله عنه) نی امیر الحاج ایتوب یارگان ایدی ایکنچی یلده رسول الله صلی الله علیه وسلم یوزیکرمی مڭ قدر صحابه برلن مدینه‌دین واروب کعبة اللهنی طواف قیلدیلر بوحج رسول الله صلی الله علیه وسلمنڭ صوڭغی حجی بولغاندین „حجة الوداع" دیو آتالدی حج قیلغان وقتده رسول الله صلی الله علیه وسلمنڭ دار آخرتکه کوچاچکنی بیلدرگان „ الیوم اکملت لکم دینکم واتممت علیکم نعمتی ورضیت لکم الاسلام دینا" آیت جلیله‌سی اینگاچ رسول الله صلی الله علیه وسلم عمرینڭ آز قالغانلغینی صحابه‌لرگه بیلدردی وبارچه‌سی برله وداعلشدی امتینه بیك کوب وعظ ونصیحتلر قیلدی صوڭندین اوزی آخرتکه حاضرلنو برله عبادتده بولدی.

ارتحال نبی

هجرت مبارکه‌نڭ اون برنچی یلنده ربیع الاوّلنڭ اون ایکنچی کیچه سنده رسول الله صلی الله علیه وسلم آلتمش اوچ یاشنده چاغنده مدینهء منوره‌ده عالم فانیدین دار بقاغه رحلت ایلدی. اصحاب کرام حضرتلری جانلرندین سوکلو توتقان پیغمبرنڭ ارتحالندین بیك قایغوردیلر. بوندن صوڭ قرآن کریمنی هدایتکه وسیله توتوب دین مبینده ثابت بولوب اسلامدینن قوتلندرگه تروشدیلر. قرآن کریم آیت آیت یکرمی اوچ یلده اینوب اولده بولغان واقعه‌لرنی وکیلاچکده گی علملرنی وشریعت وقانونلرنی کمال فصاحت وبلاغت برلن جامعدر. (وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی آله واصحابه اجمعین وسلم)

(تمام)

عمر آنڭ یوزینه صوغوب یوزینی قاناتدی قرندشی فاطمه رضی الله عنها نڭ یوزی قب قزل قانغه بویالغاچ عمرنڭ شفقتی کلدی آچیغی باصولدی فاطمه غیرت دینیه‌گه کلوب ای عمر الله دین قورقمایسکمو بوقدر معجزه کورستکان پیغمبرگه ایناناسیڭ مونه من وابرم الحمدلله دین اسلام برله مشرف اولدق باشمزنی کیسار ایسا کده قایتمایمز دیو کلمهٔ شهادت کلتوردی عمر آبتراب کیتدی وکوکلینه بر اثر حاصل بولدی اولتروب شول اوقوغان کتابکزنی مڭا کورسانکز دیو صورادی فاطمه سورهٔ طه یازغان کاغذنی چیقاروب ویردی عمر همان اوقودی (له‌مافی السموات‌ومافی‌الارض وما بینهما وما تحت الثری) آیتینه ایرشکاچ اویلاب توردی آندین صوڭ (لا اله الاهو له الا سماء الحسنی) آیتینی اوقودی وبن آز اویلادی بو آیتلرده بولغان فصاحت ومعانی اثر ایتدی طاقتسز بولدی شونده‌اوق (اشهد ان‌لااله الا الله واشهد ان محمدا رسول‌الله)دیو ایمان کلتوردی مونی‌ایشتو برله یوجماقغه قاچقان خباب سیکروب چیقوب تکبیر ایتدی یاعمر سڭا بشارت رسول الله صلی الله علیه وسلم (ای الله! دین اسلامنی ابوجهل برله یا که عمر برله عزیز ایت) دیو دعا ایتکان ایدی بو دولت سڭا نصیب اولدی دیدی شول ساعتده عمر رضی الله عنه خباب رضی الله عنه برله رسول الله صلی الله علیه وسلم حضورینه کیتدیلر براقدین کورگان مسلمانلر عمر رضی الله عنه‌نڭ قلج برله کلوندین قورقوب رسول الله‌صلی الله‌علیه‌وسلم یانینه یالغوز کروندین قورقسه‌لرده رسول الله صلی الله علیه‌وسلم‌گه حضرت جبرائیل علیه السلام وحی کلتروب حضرت عمرنڭ ایمان کلتوردیکنی بلدرگان ایدی رسول الله صلی الله‌علیه وسلم کتوب توره ایدی رسول الله صلی‌الله علیه وسلم حضورینه کروب آلدینه تز چوکدی رسول الله صلی‌الله علیه وسلم یا عمر ایمان کلتور دیدی

حضرت عمر حاضر تمام اخلاص ایله کلمهٔ شهادت اوقودی مسلمانلرغه بیك زور شادلق حاصل بولدی همه‌سی بردن تکبیر ایتدیلر تکبیر آوازی مکه نك اوراملرینه ایشلدی.

رسول الله صلی الله علیه وسلمگه وصحابیلرغه بیك یمان جفا قیلغوچی مکه کافرلرینك مشهورلری والوغلری اشبولر ایدی: ابوجهل، عمرو بن هشام، ولیدبن‌المغیرة، عتبة بن ربیعه، شیبة ابن ابی معیط، عمارة بن الولید، امیه بن خلف، عاص بن وائل، حارث بن قیس، اسود بن‌عبد یغوث، اسودبن‌المطلب آخرده بو بدبختلر خوار وذلیل بولوب هلاك بولدیلر.

قریشنگ بنی هاشمنی قسولری وشعب ابی طالب

مکه کافرلری دین اسلامنك هربافقه تارالوندین وخلقنك اسلامغه کروندین بیك قورقالر ایدی هر وقت اسلامنك یوزگه چیقوینه آرقلی کله‌لر هر کمنی ایماندین بیز درگه طرشالر ایدی ابوطالب وباشقه بنی هاشم قبیله‌سی بارچه‌سی اسلامغه کلگانی کلمگانی رسول الله صلی‌الله علیه وسلمنی وباشقه مسلمانلرنی کافرلر شرندین ساقلرغه طرشور ایدیلر ولکن دین اسلام کوندین کون کوبایمکده‌وهر طرفده اسلام خبری ایشدلمکده وتورلی یاقدین خلق مکه‌گه کلوب رسول الله صلی الله علیه وسلمنی کوروب قرآن ایشدوب اخلاص ایدوب ایمان کلتورمکده ایدی بو اشدین مکه کافرلری بیك‌قایغوده ایدیلر پیغمبرلکدن بشنچی یلده کافرلردین کوب جفالر کورگاچ رسول الله صلی‌الله علیه وسلم صحابه‌لرگه حبش مملکتینه هجرت ایتمك ایچون اذن ویردی حبش پادشاهی اصحمه بحری اسملی نجاشی دیو مشهور پادشاه اولوب نصاری دیننده ایدی آللی آرتلی‌باینلق صحابه‌لر آنده واردیلر عثمان بن عفان، وزوجه‌سی رسول الله صلی الله علیه وسلم نك قزی رقیه، وزبیر بن‌العوام، عثمان بن